

Datapolitiikka tulee – muuttuuko mikään

Kesytä aineistokaaos – avoin seminaari
tutkimusaineistojen hallinnasta

Helena Laaksonen

9.11.2016, TaY

TIETOARKISTO

Sisältö

- > Datapolitiikan taustat lyhyesti
- > Tampereen yliopiston datapolitiikan sisältö
- > Mikä on uutta?
- > Mitä tämä merkitsee tutkijalle?

TaYn datapolitiikan taustaa

- > Avoin tiede -työryhmä 2.3.2016–31.12.2017:
pj. Seppo Parkkila, vararehtori,
siht. **Markku Ihonen**, tutkimuksen kehittämispäällikkö
Helena Laaksonen, informaatikko, Tietoarkisto
Elina Mäkinen, tutkijatohtori, JKK
Minna Niemi-Grundström, kirjastonjohtaja
Pirjo Nikander, tutkijakoulun yliopistonlehtori
Liina-Kaisa Tynkkynen, tutkijatohtori, HES

TaYn datapolitiikan taustaa (2)

- > TaYn Avoin tiede – sivu
<http://www.uta.fi/tutkimus/OA/>
- > Avoin tiede ja tutkimus, datapolitiikkalista:
<http://avointiede.fi/tutkimusorganisaatioiden-ohjeistukset>
- > TaYn datapolitiikkaa tehdessämme arvioimme muiden yliopistojen linjauksia ja teimme omanlaisemme

Datapolitiikan sisältö

Lue datapolitiikka [verkosta](#)! Tässä tiivistetysti.

- > 1. Koskee digitaalista/sähköistä tutkimusdataa
- > 2. **Tutkijat** tuottavat, säilyttävät ja avaavat tutkimusdataa **lakien, muiden säädösten ja ohjeiden, eettisten periaatteiden ja sopimusten** mukaisella tavalla.
- > 3. **Julkisin varoin kerätty data on julkista** (ellei perustelluista syistä erikseen muuta sovittu) + **avoimuus & löydettävyys + avaamisen kulut**

Datapolitiikan sisältö (2)

- > 4. Datasta jalostetuista kokonaisuuksista voidaan periä maksuja
- > 5. Tutkimuksen suunnitteluvaiheessa **aineistohallintasuunnitelma**
- > 6. Datan oltava jälkikäteen todennettavissa & tutkimus toistettavissa + **tutkija** antaa riittävät **kuvailutiedot**
- > 7. Tallennuspaikka Tietoarkisto (FSD) -> Tietoarkistoon soveltumaton data muuhun luotettavaan aineistopalveluun

Avoimen datan tukipalvelut

- > 1. koulutusvastuu: tutkimusryhmät, -keskukset, tohtoriohjelmat
- > 3. tutkimusaineistojen vastuullisen avaamisen tuki: Tietoarkisto
- > 4. DMPTuulin käytön tuki: Kirjasto
- > 5. tukea hyvään datanhallintaan ja anonymisointiin: Aineistohallinnan käsikirja & Tietoarkiston aineistopalvelu

Mikä muuttui?

- > Datapolitiikka ohjaa avaamaan datan: toivomme tässä olevan pakottavaa voimaa!
- > Yliopisto on sitoutunut tukemaan datan avaamisessa
- > Tietoarkiston palveluissa ei ole sinänsä mitään muutosta
- > Aineistohallintasuunnitelma pitää tehdä, vaikka rahoittaja ei sitä vaatisi!
- > Avaamiseen pitää varautua taloudellisestikin

Merkitys tutkijalle

- > Tutkijan/tutkimusryhmän odotetaan huolehtivan datan vastuullisesta avaamisesta tutkimuksen suunnitteluvaiheesta lähtien
- > Avoimuus on lähtökohta, johon pitää pyrkiä
- > Tutkimuksen näkyvyys, mahdollisesti vaikuttavuuskin, lisääntyy
- > ... lisää työtä? Toisaalta hyvä aineistohallinta helpottaa omaakin työtä

Kiitos!

TIETOARKISTO
FINNISH SOCIAL SCIENCE
DATA ARCHIVE